



การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม A Study of Morality and Ethics of Nursing Students in Srimahasarakham Nursing College

อรุณี ทอมป์สัน
Arune Thompson

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2559 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้น จำนวน 148 คน เครื่องมือที่ใช้แบบสอบถามคุณธรรมจริยธรรมพัฒนาโดยผู้วิจัย ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่า IOC เท่ากับ .91 และตรวจสอบความเชื่อมั่นได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค เท่ากับ .90 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ แจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า คุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.50) และรายด้านอยู่ในระดับมาก 1) ด้านความมีวินัยในตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.50) 2) ด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.55) 3) ด้านความเสียสละ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.57) 4) ด้านความขยัน อดทนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.53) 5) ด้านความเอื้ออาทร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.49) 6) ด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.4) 6) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม

คำสำคัญ : คุณธรรมจริยธรรม ; หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ; นักศึกษาพยาบาล



ABSTRACT

The purpose of this descriptive study was to investigate morality and ethics of nursing students in Srimahasarakham Nursing College. A sample was a total of 148 freshmen and sophomore students in the Bachelor of Science in nursing program at Srimahasarakham Nursing College in academic year 2016, who were selected by stratified random sampling. The instrument used was a questionnaire of morality and ethics developed by this author. Content validity was verified by experts and by calculation for the value of index of item-objective congruence (IOC) which was equal to .91. The reliability coefficient of the questionnaire according to the Cronbach alpha was equal to .90. Data were analyzed using statistics of frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The findings showed that morality and ethics of nursing students at Srimahasarakham Nursing College as a whole was at high level ($\bar{X}=0.29$, S.D.=0.50) and each aspect was also at high level. They included these aspects which all were at high level: 1) self-discipline ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.50), 2) honesty ($\bar{X}=4.24$, S.D. =0.55), 3) sacrifice ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.57), 4) diligence and patience ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.53), 5) generosity ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.49) and 6) responsibility ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.46). There is expected to be a study on factors affecting morality and ethics of students in the Bachelor of Science in nursing program at Srimahasarakham Nursing College.

Keywords : Morality and Ethics ; Bachelor of Science in Nursing Program ; Nursing Students

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยเป็นสังคมโลกาภิวัตน์ มีความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งหลายในทุกๆ ด้าน แต่ขณะเดียวกันก็มีความเสื่อมโทรมทางด้านทรัพยากรกายภาพได้แก่ การที่ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลาย ใช้อย่างไม่ประหยัด ขาดการบำรุงรักษา และสงวนไว้ ทำให้เกิดปัญหาขาดแคลน และต้องแสวงหาจากแหล่งอื่น และความเสื่อมโทรมทางทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมีสาเหตุมาจากการขาดจริยธรรม (สิวลี ศิริโล, 2555) คุณธรรมหมายถึง สภาพคุณงามความดี ทางความประพฤติและจิตใจ ความประพฤติดีงาม เพื่อประโยชน์แก่ตนและสังคม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากหลักศีลธรรมทางศาสนา ค่านิยมทางวัฒนธรรม ประเพณี หลักกฎหมาย จรรยาบรรณวิชาชีพ การรู้จักไตร่ตรองว่าอะไรควรทำ ไม่ควรทำ และอาจกล่าวได้ว่าคุณธรรม คือ จริยธรรมที่นำมาปฏิบัติจนเป็นนิสัย (สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน, 2559) หากนักศึกษาไม่ได้ปฏิบัติตามตั้งแต่เริ่มเรียนในชั้นปีที่ 1 จะส่งผลต่อ การสอบไม่ผ่านในการเรียนการสอนภาคทฤษฎี การฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยไม่ได้รับการยืดเวลาการสำเร็จการศึกษา และเป็นพยาบาลที่ขาดทั้งคุณธรรมจริยธรรมต่อผู้รับบริการทุกระดับ

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ สรุปผลการดำเนินการ ในปี 2558 ได้รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน จำนวน 348 เรื่อง ได้แก่การร้องเรียนด้านการให้บริการของสถานพยาบาล 130 เรื่อง

ด้านมาตรฐานการรักษาพยาบาล 122 เรื่อง ค่ารักษาพยาบาล สูง 48 เรื่องให้ตรวจสอบสถานพยาบาล 32 เรื่อง การโฆษณาสถานพยาบาล และสถานพยาบาลเถื่อน/หมอมเถื่อนอย่างละ 8 เรื่อง (กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ, 2559) จะเห็นว่าด้านการให้บริการของสถานพยาบาลจำนวนครั้งในการร้องเรียนมากกว่าด้านอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 37.36 ซึ่งเป็นผลจากบุคลากรทางด้านสุขภาพและพยาบาลมีพฤติกรรมและปฏิบัติการพยาบาลไม่เหมาะสม

วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคามได้มุ่งพัฒนาบัณฑิตพยาบาลให้ได้มาตรฐานวิชาชีพโดยวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคามได้กำหนดพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาที่สอดคล้องกับปณิธานวิทยาลัย “ปัญญาเลิศ เทิดคุณธรรม นำคุณภาพ” และคุณลักษณะบัณฑิตยที่พึงประสงค์ คือ มีทัศนคติที่ดี ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาล ตระหนักและรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม สามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมและมีความสุข กำหนดพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักศึกษา 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเสียสละ ด้านความขยันอดทน ด้านความเอื้ออาทร และด้านความรับผิดชอบ (วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม, 2559) นอกจากนี้วิทยาลัยมีโครงการ กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โครงการที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย การเข้าร่วมทำกิจกรรมกับชุมชน รวมทั้งมีกิจกรรมจิตอาสา ตลอดจนการปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของวิทยาลัย



และวิทยาลัยได้รับรางวัลหน่วยงานดีเด่นระดับกรม ได้แก่ องค์การคุณธรรม : “คิดดี พูดดี ทำดี ชีวิตมีสุข” ปีการศึกษา 2557 และปีการศึกษา 2558

ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริม และปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา ให้คงความเป็นวิทยาลัยคุณธรรมตลอดไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตามทฤษฎีพัฒนาจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Lawrence Kohlberg, 1976) ได้แบ่งจริยธรรมเป็น 3 ระดับ และการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็น 6 ชั้น ได้แก่ระดับจริยธรรม 1) ระดับที่ 1 ระดับก่อนเกณฑ์สังคม (Pre Conventional Level) อายุ 2-10 ปี การที่เรียกระดับนี้ว่าก่อนเกณฑ์สังคม เพราะว่าเด็กในวัยนี้ยังไม่เข้าใจกฎเกณฑ์สังคม แต่จะรับกฎเกณฑ์ข้อกำหนดว่าอะไรดี ไม่ดีจากผู้มีอำนาจเหนือตน เช่น พ่อแม่ ครู หรือ เด็กที่โตกว่า จริยธรรมในระดับนี้ คือ หลีกเลี่ยงการลงโทษและคิดถึงผลตอบแทนที่เป็นประโยชน์ เช่น การแสวงหารางวัล 2) ระดับที่ 2 ระดับจริยธรรมตามกฎเกณฑ์สังคม (Conventional Morality) ช่วงอายุระหว่าง 10-20 ปี ผู้ที่อยู่ในช่วงอายุนี้ส่วนใหญ่สามารถที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์สังคมเพราะรู้ว่าเป็นกฎเกณฑ์ 3) ระดับที่ 3 ระดับจริยธรรมเหนือกฎเกณฑ์สังคม (Post Conventional Level) โดยปรกติคนจะพัฒนาขึ้นมาถึงระดับนี้ หลังจากอายุ 20 ปี แต่จำนวนไม่มากนัก จริยธรรมระดับนี้จะอยู่เหนือกฎเกณฑ์สังคม กล่าวคือคนจะตีความหมายของหลักการและมาตรฐานทางจริยธรรมด้วยวิจารณญาณของตนเอง วิเคราะห์ด้วยตนเองก่อน โดยคำนึงถึงความสำคัญและประโยชน์เสมอภาคในสิทธิมนุษยชน โดยปรกติคนจะพัฒนาถึงระดับนี้มีจำนวนไม่มากนัก การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม 1) ชั้นที่ 1 การเชื่อฟังและการลงโทษ (Obedience and Punishment Orientation) พฤติกรรม “ดี” คือ พฤติกรรมที่ทำแล้วได้รางวัล พฤติกรรม “ไม่ดี” คือพฤติกรรมที่ทำแล้วได้รับการลงโทษ 2) ชั้นที่ 2 กฎเกณฑ์เป็นเครื่องมือเพื่อประโยชน์ของตนเอง (Instrumental Relativist Orientation) เด็กจะเชื่อฟังหรือทำตามผู้ใหญ่ ถ้าคิดว่าตนเองจะได้รับประโยชน์ หรือ ได้รับความพึงใจ 3) ชั้นที่ 3 หลักการทำตามผู้อื่นเห็นชอบ (Good Boy Nice Girl Orientation) อายุ 9-13 ปี เป็นการทำตามกฎเกณฑ์

ของสังคม เพื่อจะได้รับการยอมรับว่าเป็นเด็กดี 4) ชั้นที่ 4 หลักการทำตามกฎระเบียบสังคม (Law and Order Orientation) อายุ 14-20 ปี เป็นชั้นที่ยอมรับในอำนาจและกฎเกณฑ์ของสังคม พร้อมทั้งจะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม 5) ชั้นที่ 5 หลักการทำตามสัญญาสังคม (Social Contract Orientation) เป็นชั้นที่เน้นความสำคัญของมาตรฐานทางจริยธรรมที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องสมควรปฏิบัติตาม โดยพิจารณาถึงประโยชน์และสิทธิซึ่งกันและกัน ในขั้นนี้สิ่ง ถูก-ผิด จะขึ้นอยู่กับค่านิยมและความคิดเห็นของแต่ละบุคคล 6) ชั้นที่ 6 หลักการทางจริยธรรมที่เป็นสากล (Universal Ethical Principle Orientation) ชั้นนี้เป็นชั้นที่แต่ละบุคคลเลือกที่จะปฏิบัติตามหลักการทางจริยธรรมด้วยตัวของมันเอง และเมื่อเลือกแล้วก็ปฏิบัติอย่างคงเส้นคงวา เป็นหลักการเพื่อมนุษยธรรม เพื่อความเสมอภาคในสิทธิมนุษยชน และเพื่อความยุติธรรมของมนุษย์ทุกคน ซึ่งตรงกับระดับจริยธรรม ระดับที่ 2 ชั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมชั้นที่ 4 และชั้นที่ 5 บุคคลมีพฤติกรรมที่ต้อง ตามค่านิยมของมาตรฐานของสังคม โดยพิจารณาประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลักซึ่งนักศึกษาเมื่อเข้ามาเรียนในวิทยาลัยพยาบาลจะต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ของวิทยาลัยและวิทยาลัยกำหนดพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักศึกษาตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และสอดคล้องกับปณิธานวิทยาลัย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเสียสละ ด้านความขยัน อดทน ด้านความเอื้ออาทร และด้านความรับผิดชอบ (วิทยาลัยพยาบาล ศรีมหาสารคาม, 2559)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม ปีการศึกษา 2559 ชั้นปีที่ 1 จำนวน 138 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 102 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 102 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 151 คน รวมจำนวน 493 คน

กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 30 (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง ชั้นปีที่ 1 จำนวน 41 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 31 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 31 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 45 คน รวมจำนวน 148 คน



เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่แบบสอบถามคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสร้างขึ้นตามกำหนดพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาที่สอดคล้องกับปณิธานวิทยาลัย “ปัญญาเลิศ เทิดคุณธรรม นำคุณภาพ” เทิดคุณธรรม คือ การทำความดี ยึดมั่นในคุณธรรม มีวินัยในตัวเอง ซื่อสัตย์ เสียสละ ขยัน อดทน เอื้ออาทร และมีความรับผิดชอบ และลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ข้อที่ 2 มีทัศนคติที่ดี ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของวิชาชีพพยาบาล ข้อที่ 3 ตระหนักและรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม สามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมและมีความสุข (วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม, 2559) แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป จำนวน 1 ข้อ

ตอนที่ 2 คุณธรรม และจริยธรรม ประกอบด้วย 6 ด้าน

จำนวน 40 ข้อ

1. ด้านความมีวินัยในตนเอง จำนวน 7 ข้อ
2. ด้านความซื่อสัตย์ จำนวน 7 ข้อ
3. ด้านความเสียสละ จำนวน 8 ข้อ
4. ด้านความขยัน อดทน จำนวน 7 ข้อ
5. ด้านความเอื้ออาทร จำนวน 5 ข้อ
6. ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง จำนวน 6 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ มีเกณฑ์ในการแปลผล ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 การแปลผล น้อยที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 การแปลผล น้อย
- ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 การแปลผล ปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 การแปลผล มาก
- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 การแปลผล มากที่สุด

ความเที่ยงตรง (Validity) หาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เลือกข้อคำถามที่มีค่า 0.50-1.00 ได้ 40 ข้อ จาก 50 ข้อค่า IOC ทั้งฉบับเท่ากับ .91 ความเชื่อมั่น (Reliability) หาค่า Cronbach's Alpha ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผ่านการพิจารณารับรองและอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลเอง ในวันที่ 7-11 พฤศจิกายน 2559 ในช่วงที่ไม่มีเรียนการสอน โดยผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยและให้กลุ่มตัวอย่างเซ็นยินยอมเข้าร่วมวิจัยด้วยตนเอง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีสิทธิปฏิเสธในการเข้าร่วมวิจัย

จากนั้นผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที ผู้วิจัยเป็นผู้รวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองภายหลังกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเสร็จทันที ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนจำนวนทั้งสิ้น 148 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไป ใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ
2. ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม ใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม จำนวนมากที่สุดชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 30.40 รองลงคือ ชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 27.70 และจำนวนน้อยที่สุดคือ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 20.95 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม

ชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
1	41	27.70
2	31	20.95
3	31	20.95
4	45	30.40
รวม	148	100

2. การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

คุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.50) และเมื่อพิจารณารายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเอื้ออาทร และด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.40$, S.D.=0.49, $\bar{X}=4.40$, S.D.=0.46) รองลงมาคือด้านความมีวินัยในตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.50) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความเสียสละ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.57) ดังตารางที่ 2



ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณธรรมจริยธรรม
ของนักศึกษา

พฤติกรรม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ด้านความมีวินัยในตนเอง	4.36	0.50	มาก
2. ด้านความซื่อสัตย์	4.24	0.55	มาก
3. ด้านความเสียสละ	4.05	0.57	มาก
4. ด้านความขยัน อดทน	4.23	0.53	มาก
5. ด้านความเอื้ออาทร	4.40	0.49	มาก
6. ด้านความรับผิดชอบ	4.40	0.46	มาก
รวม	4.29	0.50	มาก

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม พบว่าคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D.=0.50) ซึ่งตรงกับทฤษฎีพัฒนาจริยธรรมของโคลเบอร์ก ระดับจริยธรรม ระดับที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม มีการใช้ระเบียบสถาบันพระบรมราชชนกว่าด้วยการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด ประกอบด้วย 9 หมวดที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาโดยตรงจะมีหมวด 3 ระบบการศึกษา หมวด4วินัยและโทษทางวินัย หมวด5 การฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษา หมวด 6 การแต่งกายของนักศึกษา หมวด 7 การลาและการให้พักการศึกษา หมวด 8 การอยู่ในหอพักของวิทยาลัย ให้นักศึกษาได้ตระหนักและปฏิบัติตาม ตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนในชั้นปีที่ 1 จนสำเร็จการศึกษาเมื่อสิ้นสุดการเรียนในชั้นปีที่ 4 ทำให้ส่งผลต่อขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ขั้นที่ 4 ปฏิบัติตามระเบียบ เพื่อจะสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนด นอกจากนี้วิทยาลัยได้มีโครงการกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะคุณธรรมจริยธรรม เช่น การเข้าแถวเคารพธงชาติ การกล่าวคำทักทายในตอนเช้า การสวดมนต์ไหว้พระ การนั่งสมาธิ กิจกรรมเข้าค่ายธรรมะ การสวมใส่ชุดผ้าพื้นบ้าน การทำบุญตักบาตรและรับฟังพระธรรมเทศนาในตอนเช้าของวันศุกร์ นอกจากนี้ยังมีโครงการที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยเข้าร่วมทำกิจกรรมกับชุมชน การร่วมแข่งขันประกวดขบวนในวันลอยกระทง กิจกรรมรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุในวันสงกรานต์ รวมทั้งมีกิจกรรมจิตอาสาคุณธรรมจริยธรรมในการทำโครงการต่างๆ ที่เกิดจากโครงการของนักศึกษา เช่นโครงการพยาบาลวัยใสหัวใจเสียสละ โครงการนักศึกษาพยาบาลดูแลผู้สูงอายุด้วยใจเสียสละ โครงการห้องสมุดปันรักเพื่อน้อง การไหว้แสดงความ

เคารพรุ่นพี่ การเข้าแถวรับประทานอาหาร เป็นต้นจึงทำให้วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคามได้รับรางวัลหน่วยงานดีเด่นระดับกรม ได้แก่ องค์กรคุณธรรม : “คิดดี พูดดี ทำดี ชีวิตมีสุข” ปีการศึกษา 2557 และปีการศึกษา 2558 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของภูสิทธิ บวรวัฒนดิลก และคณะ (2555) ได้ศึกษา คุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี พบว่าคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ รุ่งนภา จันทรา และคณะ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี สุราษฎร์ธานี พบว่าคุณลักษณะ ของบัณฑิตที่พึงประสงค์ฯ ด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก เพราะทุกสถาบันการศึกษาต่างก็มีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ต่างๆ ขึ้นเพื่อให้นักศึกษาได้ปฏิบัติตาม และจัดกิจกรรม โครงการต่างๆ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

คุณธรรมจริยธรรม ด้านความเสียสละค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.05$) โดยเฉพาะรายชื้อท่านอาสาทำกิจกรรมทุกครั้งเมื่อมีการขอความร่วมมือ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.82$) ดังนั้นวิทยาลัยควรมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับความเสียสละ เช่น โครงการเพื่อนช่วยเพื่อน หรือพี่ช่วยน้อง ในการทบทวนบทเรียน เพื่อเพิ่มความรู้เตรียมความพร้อมในการสอบระหว่างภาคและการสอบปลายภาค แสดงถึงความเสียสละเป็นผู้นำในการทบทวนบทเรียนและเข้าร่วมทบทวนบทเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม



เอกสารอ้างอิง

- กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. (2559). สบส. สรุปปี 2558 มีคนร้องสถานพยาบาล 300 เรื่อง. สืบค้นเมื่อ ตุลาคม 2559, จาก <https://www.news.sanook.com/1931745>.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ภูสิทธิ์ บวรวัฒนดิถก, ชัยวิชิต เขียวชนะ และศจีมาจ ณ วิเชียร. (2555). การศึกษาคูณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นันทบุรีสมุทรปราการ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- รุ่งนภา จันทรา, เพ็ญศรี ทองเพชร และอดิญาณ์ ศรีเกษตริน. (2559). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม. วารสารการพยาบาลและการศึกษา, 9 (4), 90-101.
- วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม. (2559). คู่มือนักศึกษาปีการศึกษา 2559. มหาสารคาม : วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม.
- สิวลี ศิริโล. (2555). จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2559). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554. สืบค้นเมื่อ ธันวาคม 2559, จาก <https://www.royin.go.th/dictionary/index.php>.
- Lawrence, K. & Lickona, T. (1976). *Moral stages and moralization: The cognitive-developmental approach*. Moral Development and Behavior: Theory, Research and Social Issues. Holt, NY: Rinehart and Winston.

Translated Thai References

- Bowonwathanadirok, P., Chianchana, C., & Na Wichian, S. (2012). A study of morality and ethics of students at Rajamangala University of Technology Suvanabhumi, Nonthaburi Center. Samut Prakarn : Rajamangala University of Technology Suvanabhumi. [in Thai]
- Chantra, R., Thongphet, P., & Sornkasettarin, A. (2016). Factors related to the desirable characteristics of Thai graduates according to the Thailand Qualification Framework for Higher Education (TQF : HEd) of the nursing students of Borommarajonani College of Nursing Surat Thani. *Journal of Nursing and Education*, 9(4), 90-101. [in Thai]
- Department of Health Service support. (2016). DHS Concluded That There Were 300 Complaints Against the Hospitals in 2016. Retrieved from <http://www.news.sanook.com/1931745>. [in Thai]
- Office of the Royal Society. (2016). Royal Institute Dictionary, 2011. Retrieved December 2016, from <https://www.royin.go.th/dictionary/index.php>. [in Thai]
- Sirilai, S. (2012). *Ethics for Nurses*. Bangkok : Chulalongkorn University Printing House. [in Thai]
- Srimahasarakham Nursing College. (2016). *Student's manual of academic year 2016*. Mahasarakham : Srimahasarakham Nursing College.
- Srisa-aad, B. (2013). *Introduction to research* (6th Ed.). Bangkok : Suwiriyan Publisher. [in Thai]